

N°. 30.

Sestd'eenā, 22. Juli (3.) August

1872.

Maksa par gaddu: Matjas weests 1 rubl., pastes nauda 60 kap.

Mahtitajs.

Cekschemmes sinnas. No Rihgas: Sub. wald. pawebli, — gen.-gub. pahrbraužis, — teefas-lungu zehschana, — sunnu-deenas ic, — triht. waines ahst, — Wihnes leetu israhdišchana. No Pehsim: no sem-lohpij. israhdišchanas. No Waktas: teäteri. No Gutbenes: ammata fwehtli. No Schaulcem: urgguns-grehls. No Pehterburgas: erz-ber-zogs Willums, — krohn. mantin. isreis. No Maslawas: par Luff. bojn. teef. aprinka leelums. No Kreewjemmes: aizechsis pag. wez-jalajs, — almena-lectus.

Ahrsemmes sinnas. No Wahjemmes: Frantschu noseedseji ailaist, — diwas sinnas laufsaimneeceem. No Kopenbagenes: atraha rohta. No Schweizijas: seewisclu uniwersitete. No Franzijas: pahwesta launums us Ejebru. No Englandes: Kattohtu beebriba. No Londones: Peh-terburgā koleera-sehrgu. No Melkitas: presidentis nomirris. No Bu-karestes: koleera isfargaschanas nammi. Jaunakahs sinnas.

Dohmas par skolas-lectu israhdišchanu. Dohmas var nahlamu sem-lohpijas israhdišchanu Pehsis. Kahds wahids semlohpjeim. Grab-matu sinnas. Utbilde. Wiffeschanas. Labibas un zittu prezzu tirgus. Feeliffumā. Kalnastrobdsineels. Schnauzamas tabbatas dohse. Deeness-meitas natts-dohmas. Dirstfele. Wille aits-ahdā. Nihlestibas fwehtwal.

Cekschemmes sinnas.

No Rihgas. Laffam Widsem. guber. awifēs (N° 80) no Widsemmes gubernijas waldišchanas islaidstu fluddinaschanu, ka par isfargaschanu no lohpu sehrgahm lihdsj tahlakai noteišschanai Willendes kreise itt ne weenu lohpu tirgu naw brihw noturreht. — Tur patt arri tahds pawehls islaidts, ka teem, kas ar jehlahm, ne-isstrahdatahm lohpu-ahdahm andele-jahs un tahs pa dselsu-zekku us zittureeni fuhsta, leezibas-sihmes no lohpu-daktera jeb polizejas par to japeeness, ka tahs ahdas is tahda apgabala teef iswestas, kurrā nedj Sibirijas- nedj zittas kahdas sehrgas iszehluschahs. No schandaru-polizejas-waldišchanas preekshneeka wiffcem direktoreem us Rih-gas-Barizinas un Wolgas-Dones un Urupinflas dselsu-zekku lihniyahm pehz strahpes-liffumu 856 š. usdohts tizzis, bes minnetahm leezibas-sihmehm ne kahdas ahdas aissubtišchanas deht pretti nemt.

— Muhfu general-gubernator leelskungs, firsts Bagation 16. Juli atkal pahrbrauza no Pehterbur-gas mahjā. Bekā winsch apmeklejis 10. Juli Bal-tiſchportu, 11. Juli Leepaju.

— Par Rihgas-Walmeeres kreisteesas fungu ap-stiprinahts tizzis tas draudsesteefas fungs barons Heinrich Tiefenhausen un par affforeem pee tabs paschas teefas tee leelkungi barons Hamillkar Föllersahm un Friedrich von Berg.

(Widj. gub. awif.)

— Rihgas rahts nolikkuse pehz pilsksehtas liffu-meem scha gadda sunnu-deenas us to laifu no 24. Juli lihdsj 7. August. — Kandidahs Alfred Hillner k. eezelts pagaidam us ap-Rihgas basniz-pehrmin-dera-leelkunga v. Böttichera wehleschanohs par pirmo skolas preekshneeku (Schulrath), pehz tahs paschas eeriktes, kas semju draudses jaw dauds gaddus pastahw.

— Patlabban pa Wahzu awisehm Rihgā, Ham-burgas datters D. Killisch (WBC-eelā N° 28) zaur ihpafchu isfluddinaschanu darra sinnamu, ka winsch jaw simteem kauschu no krihtamas wainas (epilep-tische Krämpfe) pilnigi isahrstejis. Kam waitadstiba, un patišschana, lai til pee winna nolaiſchoht grab-matu; tahlus jeb tuhwas winsch apsohla no schihs flimmibas atswabbinahht. Warr nu buht, ka dascham no schihs nelaimes flimmibas peemelletam schi sinna buhs par preeku un patišschanu, un ka daschs pa-dohmu un palihgu melledams to arri atraddihs, bet mannim turklahht eekriht prahā, awiſchu laffitajeem schinni leetā kahdu sawu peedstihwojumu pašannohht. 3 jeb 4 gaddus atpakkaf Wangasch-muiſchā fehrs-dams fastappu dsihwojuschu wihru, kas — kā winsch

us mannu jautafchanu atbildeja — jaw ilgus gad-
bus nehšaja ap fallu prastu, no pašcha taišitu kap-
para riaki (gredšenu), kas katlam glušchi aplahrt ne-
fneedsa un ko wińsch pirtı eedams atlohžidams no-
nehma. Wihrs zittreis mohžijees ar krihtamu fehrgu,
bet kamehr us zitta padohmu šcho riaki jeb gredšenu
walkajis, wińsch no šchahs fehrgas krampjeem paliz-
jis pašargahšs. — Derretu paprohweht! —r.

— Widšemmes landrahtu-kollegiums zaur ihpa-
šchu fluddinafchanu awiſes usaizina wiſſus semmes-
kohpejus un ammatu strahbadamus, pee nahšamā
1873. gaddā Wišnē noturramas pašauls leetu is-
rahdiſchas papilnam peebedrotees, turklaht finnamu
darridams, ka peemeldeschanas-listes un programmas
preefch ſchihs israhdiſchanas Widšemmes ritterschafts-
kanzlejā ritteruſi par wolti teef isdohtas.

No Behsim. No turrenes semkohpeju-beedri-
bas ſiltehrs mums ſianno 14. Juni f. g. appaſch
№ 265, ka živil-gubernator leelstungs ſchaj beedri-
bai paſaufchanu dewis us to, israhdiſchanā isstah-
ditas leetas, ihpaſchi waiſchta lohpus eepirkt un
zaur islohſeſchanu atkal isleetaht. Tas tadeht ef-
ſoht ihpaſchi wehrā leekams, ka zaur to daſcham ſem-
neeku lohpu audſetajeem augſtu zennu warretu doht.
Beedriba dohma, ka winna ſcho paſaufchanu leetā
liſſchoht, tomehr paſchā israhdiſchanā tas wehl pil-
nigi israhdiſchotees.

No Walkas. Warru atkal ar preeku ſianohht,
ka Walkas muſſes-ſahlē diwus walkarus latwiſku
teāteri ſpehleja un prohti tahdā kahrtā: Pirmu wak-
taru 23. Juni ſpehleja ſchihs luggas: „Augſti weeſi“,
„Laſtigalla un brahta meita“ un „Meddineeks“, un
ohtrā: „Istaba ar diwahm gultahm“, „Laſtigalla un
brahta meita“ un „Meddineeks.“ Gefahkums bij
pulkſt. 8 walkarā un biſketes maſfaja pirmā plazzı
50 f. un ohtrā 30 f. f. Pirmā walkarā nebij dau-
dšums ſkattitaju, jo lauzineeku bij maſums, bet ohtrā
ſkattitaju netruhka, kurru ſtarpā wiſswairaf lauzineeku
bija. Spehleſchana deesgan brangi isdewahs, tā ka
ſkattitaji, kad lugga bija beigta, negribbeja atſtahtees
no plauſſchkinafchanas. Urri tikka pa ſtarpahm no
Luggaſchu draudſes raggu-puhtejeem ſpehlehts, kas
walkarus wehl jaufakus un patihtamus darrija. Abbu
walkaru eenahkums tikka atwehlehts par labbu teem
zaur wehtru nelaimē krittufcheem. Weidsiht ſirfnigu
pateizibu ſalku teem zeenijameem wiħreem, kas ne-
ſchehloja publianus wiſſu isriħkodami kas bij waija-
dšigs, tā patt tahm ſpehletajahm un ſpehletajeem par
winnu laiku un publineem, ko tee tebreja us ſpehle-
ſchanu ſataiſidamees, ſinnadami, ka katris pateizibu
neleegs tam, kas to pelnijis. Un teefcham tee arr
to irr pelnijuſchi, ne ween tadeht ka tee mums ſkattita-
jeem diwus preezigus walkarus ſagahdaja, bet wiſswai-
raf, ka winnu nolubts bij, behdigeem winnu behdas wee-
glinahht un tā kriſtigu miħleſtibu arri darbōs parah-
diht. Tā patt teem ſkattitajeem japatējahs, kas bij atnah-
luſchi ne ween ſewim preekus meħleht, bet lai zaur winnu

nahſſchānu labbums atlehtu nelaimigeem — un ne tā
lā daſchi wehl aplam ſalka: labbat to naudu zittur
bruhkejoht, ne lā us teāteri eiyoht. Bet nahšs tas
laiſs, kur Latweeſchi wairaf ſahšs atſiht un miħkoht
newainigus preekus ne tā lā taggad, kur daſchš
wiſſadi teizams žilweks tomehr ne-eet teāteri, bet lab-
bat ſehſch ais krohga galda un bauda grehzigus preekus.

R. M.

No Gulbenes pils. Swehtdeen, tai 9., tā
patt arri 10. Juli f. g. noſwehtija ar leelu gohdu
un preeku zeen. muiſchas walbineeks (junkurs) Gott-
lieb Zellinsky f. ſawus 50 gaddu ammata ſweht-
kus. G. Zellinsky f. jaw ta taggad walbidama
dſimtleelkunga weztechwa laikā walbijis un tā, pa
ſcheem 50 gaddeem, weenā un tai pašchā muiſchā
walbidams un uſzihtigi strahbadams, katram labbi
paſiħstams un ne ween no ſawa dſimtleelkunga bet
arri no walstes paleekamu peeminnu eemantojis. —
Schim paſcham G. Zellinsky f. irr pahris neprez-
zejuſchohs kalpu, kas atkal winnam tā patt uſtiz-
zigi irr bijuſchi un 45 gaddus no weetas uſzihtigi
kalpojufchi. Latweeſchu aiſstahw. beedriba (?) irr ſchohs
ar gohda medaſteem apdahwinajuſe, lā to jaw ag-
raf Mahjas weeſi dſirdejam.

Kaut ſchi preefſchihme muhs katru ſkubbinatu us
to dſihtees, uſzihtigi katram ſawā kahrtā un ammatā
publetees; kaut tā patt kalpi, lā arri tahdi, kam irr
par zitteem walbiſchana, to liktu wehrā, ka mehs
wiſſi eſſam Deewa namma-turreji, kam par wiſſu
atbildeſchana buhs jadohd.

Sirmajs tehws Tew preeka deena,
Ko Tu liħs ſchim neredſej's;
Tew ta irraid dahrga weena,
Ko nu ſchodeen peedſihwoj's.

Buſſimts gaddus strahdaj's gruhti
Sawā miħlā ammatā,
Jaw ſew' neſpehzigis arr juhti
Tahdā leelā wezzumā.

Sawa lunga mantu krahjis,
Wairoj's, kohpis, paſargaj's,
Appaſchneekus mahzij's, rahjis,
Meeru wianeem uſturej's.

Deems lai Tew pee behrneem, raddeem
Laimi wehl leel peedſihwoht,
Lai tee wehl Tew gadd' pa gaddeem
Warr un gribb arr aplaimohht!

Gallā lai Deems Tew, par lohni,
Usnem ſawās debbeſis,
Dohd to dahrgu peħrtu krohni,
Kas ne muħcham ſawihhtis.

—a—

No Schaulcem. 14. Juli ſchē iszehlees tahds
ugguns-grehšs, ka pawiſſam kahdas 300 ehkas gut-
loht pelnōs. Škahde kahdu 1/2 miljonu leela. Ehkas
pa leelakai dalkai Behterburgas un Maſkawas ug-
guns beedribās bijuſchas apdrohſchinatas. Leepajas
briħwee ugguns-dſehſeji bijuſchi tai pašchā deenā pa
dſelja-zekku turpu nobraukufchi un publejuſchees tif
brangi, ka ohtrā rihtā ugguns jaw bijis pahſpehts.
— Leepajas beħkeri taggad žepjoht maiſi preefch
Schaulcem.

No Wehterburgas. Erz-herzogs Wittums no Ebstreikijas bijis pee muhsu augsta Kunga un Keisera fehrst un tur lepni usnemts tizzis. Winsch pahneffis no keisera Franz Jahsepa rohkas rakstu, kurrâ isteikts, ka starp Ebstreiku-Ungaru walsti un Kreewsemmi ne kaut kahdas starpibas nepastahwoht, kas schahs abbas walstis naidâ warretu sawest.

— Keiseriska Mugstiba Leelfirsts Krohna-mantineeks 17. Juli aisreisojis us Kopenhageni.

No Maslawas. Turrenes Wahzu awises raksta tâ: Maslawas ewangeliskas Luttera basnij-teefas aprinkim, kas taggad issteepjahs Maslawas seemeta pussê pahr Iweres gubernu, deenwidus pussê par Maslawas, Tulas, Drelas, Kurksas, Charlawas gubernahm, pahr Kubanas walsti, wissu Kaukasu un Armeniju lihds Ararates kalnam un pahr wissu no schahm gubernahm us rihta pussi stahwedamu Ciropas Kreewsemmi, bes ween Dones kasakusemmi, un pahr wissu Astijas Kreewsemmi lihds Dchozkas un Sahpanes juhrahm un Fehnas rohbeschahm — bija 1843 gaddâ: 38 mahzitaju un weetneeku weetas ar kahdeem 110,000 ewangeliskas tizzibas apleezinatajeem, 1871. gadda beigumâ turprettim: 63 tahdas weetas ar kahdeem 255,000 ewangeliskeem. Tâ tad mahzitaju weetas pa 29 gaddu laiku 25 peenahlfuchas flahht un ewangeliskas tizzibas apleezinataju flahhts pawairojees lihds kahdeem 145,000 un tai paschâ, ja ne wehl leelakâ mehrâ, gan arri garrigu waldischenu ammata-rohbeschas isplehtuschahs leelakas un darbi pawairojuschees.

No Kreewsemmes. Kahdai Kreewu awisei no Mogikew-Podolskas sinna peesubtita par kahda pagasta wezzala aisbehgschenu us ahrsemmehm; wihram turflahht ne-effoht aismirfees pagasta-naudu, 12,000 rublus, lihds panemt. — Is Mchewas aprinka teef rakstihst, tâ tur kahdâ zeemâ 30to Mai, prohti to deenu, kur mehâ Wehtera swehtkus swehtijam, pawaddijuschi. Kahds fainneeks is pilsehtas pahrbraukdams isplahhtija to sinnu, ka obtrâ deenâ leels almenu lectus lihdschoht. Laudis, kas schai sinnai tizzeja, eeflohdstjahs wissu to deenu sawôs dschwolôs, aisbahsa flurstenus un uswillka krustus us saweem nanimeem, aplam bihdamees no tahda bailiga lectus laika.

Ahrsemmes sinnas.

No Wahzsemmes. Wahzu keisers effoht zaur ihpachu pawehlu no 16. Juli lizzis brihwibu atdoht wisseem Frantscheem, kas Wahzu zeetumôs wehl tupp kâ noscedseji, bet ne kâ karrâ wangneeki. Weenam ween schi brihwiba tikschoht leegta, kas us grubtu strahpi noteefahhts par to, ka Wahzu saldatus gribejis nogipteht; tomehr keisers arri scha deht sawu spreedumu wehlat ihpachi isdohschchoht, tâ ka zerrams, ka arri schis par ihu wai ilgu laiku tikschoht apschelohhts. Frantschu waldischana isteifuse sawu karstu pateizibu par scho tahdu labprahhtibu, ko Wahzu

keisers parahdijis, paklausidams winnas luhgschenu scho nescedsseju deht.

— Berlines awises lassam tâ: Wehrâ leelama leeta preefsch mescha buhschanas irr ta, ka isdewees useet, no jahgu-flaidahm brandwihnu taijht. Daschâs weetas prohwejoht, scho isgudroschenu lectâ likt un zerre arr teescham, ka isdohschotees, no flaidahm pee mescha zirschanas, kas lihds schim gan driht ne ko nebij wehrts, brandwihnu fabrizereht, zaur ko sinnamas meschi dahrgali paliktu, bet zaur ko arri tee flaidas bahni pee jahgu-fudmallahm leelaku wehrtibu dabbutu. Lihds schim tohs rettâ weetâ isbruhkeja par flikteem lauku mehfleem jeb ar leelahm mohlahm par kurrinashanas materialu. — Bahdenes semkohpju-beedribas awise nefs atkal zittu eewehrojumu preefsch semkohpjeem: Teem garreem, bahleem affneem, kas pa seemu kartuppeteem pagrabbôs isaug, effoht kahdas giptes spehls eefschâ, kas lohpeem pee barroschanas flahdigs. Effoht notizzis, ka zuchkas, kas tohs dauds bij dabbutuschi ehst, zaur to nosprahguschas, arri reisahm jaw peedstihwohts, ka ar kartuppelu brahgu barroti leel-lohpi eefirguschu un nosprahguschu; tas zaur to ween notizzis, ka isdihguschu kartuppeti branluschôs tikluschu isbruhketi, pirms teem tohs affnus nonehma un tâ ta gipte, kas schôs atrohдах, palikka brahgâ un tikka pee barroschanas lohpa meefâs. Waijagohht tadeht schohs affnus papreefsch no kartuppeteem atschkirt.

No Kopenhagenes. Wihrs kahds, Mads Wehters Jakobsohns wahrâ, atraddis sawâ torbas-purrâ torbu rohloht selta schnalli, kurrâ laikam gan peederroht pee paganu laiku rohtahm; schi effoht ta pirma sawâ kahrtâ, kas lihds schim Dahnôs atrasta un tikluse nosubtita us Kopenhagenes museumu glabbaschana. Utraddejam tikka ta selta wehrtiba pehz krohna naudastakseeretaja nowehrteschanas ar 664 dahldereem Dahnu walstinaudâ no museuma tuhlt ismaksata.

No Schweizijas. No Bihrikes pilsehtas raksta, ka turrenes augstâ skohlâ, kurrâ seewischkas studeere, studeeretajas jo deenas eijoht wairumâ. Kahdas 80 Kreeweetes ween — dahmas is Kreewsemmes — patlabban tur usturrotees studeereschanas deht.

No Franzijas. Ka Tjehrs tautas sapulzê us kreiso pussi prohti pee brihwialstneeku partijas turrahâ, tas winnam tahdus auglus eeneffis, ka nu arri pahwests us winnu kaunu prahtu turr. Tas flaidri mannam no ta, ka pahwests schinni paschâ mehnesi reis kardinalus usrunnadams arri peeminnejis to „tâ nosauktu waldischenu Parihse.“ Kahda Frantschu awise, par to dikti sadusmojuschs raksta, tâ: „Wai laudis pasaulê to reis arr eerahdsichs, ka pahwesta waldischana schohs allasch tik par nastunessejeem ehseteem usskattijuse un ka ta sawus glauda wahrâdus jeb sawus pahtagas zirteenus tik isdalla pehz tahs labprahhtibas, ko winni tai parahda? Par laimi tee laiki jaw irr pagallam, kur Rohma sawâ

wisspehzi bā pehz fawas patilfchanas fehniaus am-
mata celiſka un no ammata atkal atſtabdinaja un
kur ta pawalſtneekus atraifſija waſſā no fawas us-
tizibas ſwehreſtibas. Muhsu laiku ſchandari tiklai
paſtibt tohs pawehluſ, to winnu pehz liſſuma eeſtah-
ditaſ waldiſchanoſ teem dohd un ſwehtajſ tehws warr
fazziht, zit daudſ winnam patiht, ka Tjehra wal-
diſchana tiklai effoht „tā noſaukta waldiſchana;“ wal-
diſchana patte zaur to ne par mattu netilſ ſliſſtaka!“

No Englandes. Londonē Kattohtu beedriba
noturrejuſe ſapulzi, kurrā pretti runnaja prett Wahzu
keiſera walſtſ jauno liſſumu Jeſuitu iſraidiſchanas
deht. Norfolkſ erzogſ bij ſapulzei par preekſchneeku
un daudſ Englandes augſtmanni, kaſ Kattohtu, bij
klat. Italiſas waldiſchana pirma tikla aiſnemta
un ſmahdeta par to, ka ta kloſteruſ apkihlajuſe un
tadeht peederroht pee teem, kaſ Rohmu nihdoht.
Kattohtu iſraidiſchana iſ Wahzu walſtſ effoht pretti
wiſſahm rekteh un wiſſaſ paſauleſ Kattohtuſ ſmaggi
eewainojoh. Newarroht ſapraſt, ka wiſſa paſaule
nezeſkoteeſ pretti tahdai netaiſnibai. Aiſnehma ſtipri
arri firſtu Biſmaru un erzbilſkapſ Manning, kaſ to
waktaru leelakajſ runnatajſ hija, iſteiza ſawu netiz-
zibu par Biſmarka darba, prohti Wahzu walſtſ ſa-
weenoſchanaſ paſtahwibu. No Wahzu walſtſ, kaſ
tiklai 18 mehneſchuſ wezza, labbaku to effoht zerre-
juſchi ic. Tai paſchā deenā arri zitta leela ſapulze
tikla noturreta no Londonēſ leekungeem, kaſ konſer-
watiwai partijai, t. i. lihdſ ſchim paſtahwedamai wal-
diſchanaſ eeriktei peekriht. Lord Hamiltonſ tur at-
gabdinaja tohs laiſuſ, kurrōſ fehnineene Eliſabete
teizami walbijuſe, un tahſ karroſchanaſ, kaſ Eng-
landei daudſ gadduſimtenuſ bijuſchāſ prett pahweſta
waldiſchanaſ negantahm nodohmahm, wirſrohku pa-
nahkt par wiannu ſemmes liſſumeem. Wiſſch arri
ihpaſchi aiſrahdiſija uſ Thruſemmi, kur patlabban
Rohmaſ preeſteri ween tee irr, kaſ laudiſ uſmuſſina
uſ nebehdāſchānu par waldiſchanaſ warru un win-
naſ apſmeeſchānu.

No Londonēſ. Englandes wehſtneekſ Pehter-
burgā no turreneſ pa telegraſhu atſubtiſiſ to wehſti,
ka Pehterburgā koleera-fehrga iſzebluſeſ. Uſ ſcho
ſinnu waldiſchana wiſſeem muitāſ-nammeem paweh-
lejuſe, zeeſchi uſ to raudſiht, ka tee preekſchraſti,
kaſ fehrgaſ noſargāſchanaſ deht dohti, teek wehrā
liſti un iſdarriti. — Lohpu eeweeſchana iſ Kreew-
ſemmes arri jaw effoht aiſleegta.

No Mexiſkaſ. Mexiſkaſ preſidentſ Benito
Schuāreſ 6./18. Juli, 70 gadduſ wezz, peepēſchi no-
mirriſ. 21 gadduſ wiſſch ſawā ammatā ſabijſ un
wiſſu zauru muhſchu ſtrahdajſ walſtibāſ darrifſchānāſ.
No nabbaga Indianeeſchu puiſſiſcha, zaur labſirdigu
kauſchu palihgu augſtā ſkohlā iſſkohlāhtſ, kur wiſſch
teeſaſ ſinnaſchanaſ ſtudeereja, wiſſch kahpa ar ween
augſtakā ammatā; papreekſch wiſſch bij adwokāſ,
tad meera teeſaſ-ſungſ, kongreſſeſ lohzeleſ, teeſaſ-
leetu miniſterſ, walſtſ-ſiſtehrſ un augſtakāſ teeſaſ

preſidentſ, tad republikāſ preſidentā weetneekſ, kamehr
Juni mehneſt 1861. no kongreſſeſ par pilnigu pre-
ſidentī tikla uſwehlehtſ, kurrā ammatā winnam daudſ
puhliſch, nemeerſ un karſchſ bij japeedſihwu. Kat-
tohtu baſnizkungeem wiſſch bij leekſ prettineekſ, no-
teiza baſnizaſ mantibu par tautāſ mantibu, iſſlud-
dinaja ſawā ſemmē pilnigu tizzibaſ brihweſtibu un
iſraidija daſchu biſkapu iſ ſemmes, kaſ ar winna
prettineekeem tinnahſ.

No Bukareſteſ. Waldiſchana nowehlejuſe
20,000 frankuſ tehreht preekſch ihpaſchi eeriktejameem
ſargāſchanaſ-nammeem, iſ kurreem Kreewſemmes roh-
beſchāſ apſargatu un gabdatu, ka lai koleera fehrga
neteek pah rohbeſchu pahri.

Jannakāſ ſinnaſ.

No Pehterburgāſ. Augſtajſ Kungſ un Keiſerſ ar
erz-herzogu Wiſſuma 18. Juli aiſbraukufchi uſ Maſtawu.

No Berlinēſ. Kreewſemmes krohna mantineekſ Kopen-
hagenē nobrauziſ. Antwerpenē bihſtaſ ſtrahdneeku nemeerſ.

No Pariſeſ. Waldiſchana iſlaiduje ſinnu, ka tai
jaw pawiſſam peedahwati 41½ miljardeſ franku uſ to
jauntaſamū walſtſ-parradu.

No Stokolmeſ. Norwegija 18. Juli noſwinneja
tohs ſwehtkuſ, kur ta jaw 1000 gadduſ par fehnina walſti
paſtahw.

Dohmaſ par ſkohlāſ-leetu iſrahdiſchānu.

Nu patt no ſkohlāſ pahraudſiſchānahm kahdāſ Wallāſ
kreiſeſ draudſeſ biju mahiāſ greeſeeſ, tad par ſemkohlpi-
baſ iſrahdiſchānu Behiſ ſinnu dabbuju. Papreekſch ſcho lappu
pagruhdu pee maſaſ, pee ſew dohmadaſ: to taſ man
lihdſ! Bet drihſ ſchahwahſ zittaſ dohmaſ prahtā. ſchi
iſrahdiſchana effoht ihpaſchi ſemkohlpeem par labbu iſdohmata.
— Bai tad labbaſ arliſ, ezzeſchāſ, labbāka fehlla, labbaki
ſirgi uu lohpi tik ween ſemmeskohlpejam par labbu nahkt?
— ſchōſ laiſōſ ſemneekſ ar to ween wairſ nepeeteek, kaſ
winnam bij, wiſſch arri naw wairſ tik rupiſch, ka newarr
daſchadūſ zittuſ ammatuſ iſmahziteeſ un zittā dſihweſ-
ſahrtā eeſtahteeſ. Bai newarretu pee ſchahſ iſrahdiſcha-
naſ ſkohlāſ-leetu ar kur peedaliht? Eſ paſannoſchanaſ
lappu atkal nehmu rohtāſ. Tur ſtahw, ka beedriba wehrp-
jumuſ, audumuſ, keegeluſ, mahlutraufuſ, warra, dſelſu-
ſohlaſ un ahdāſ prezzeſ ſohlāſ uſ iſrahdiſchānu ſanemt.
— ſchi beedriba ne-noſauzahaſ wiſ tik par ſemkohlpi-
baſ, bet par leeti derrigu ſemkohlpi-
baſ beedribu, tad laiſam arri preekſch ſkohlāſ-leetahm wehl
kahdāſ durwti-
naſ uſeeſchu, kur tahſ warreſchu lihdſ eewillt iſrahdiſchānā.
Tā dohmaju un iſrahdiſchanaſ komitejai par to rakſtiju.
Drihſ atbildu dabbuju, lai eſ iſgahdajoh to waijadſigo
iſſinnaſchānu; ruhmeſ buhſchoht papilnam un labpraht
ſkohlāſ-leetaſ peenemſchoht. Tad nu labbi plattaſ durriſ
bij atwehrufchahſ. Eſ rakſtiju un aprunnajohſ, gabju
aplahm un uſaiſzinaju ſchinni leetā daſku nemt, un gohdſ
Deewam, eſ warru ſazziht, ka retti ſtihwu atbildi dabbuju.
Wiſſwairak labpraht ſohljahaſ ar iſrahdamahm mantahm
un ruhpi-
gu palihſibu pee ſchihſ leetaſ peebeedroteeſ. Eſ
taggad zerru, ka muſ iſrahdiſchānā wiſſadaſ derrigaſ
leetaſ atradiſeeſ. — Bet nu zaur ſcheem rakſteem eſ tik
labbi tunguſ, ka pagalta-wezzakuſ, ſkohlota-
juſ un behrnu
wezzatuſ un wiſſuſ zittuſ, kam pee ſkohlāſ dalliba, kuh-
dſu uſ iſrahdiſchānu nahkt un tahſ leetaſ tur apſtatiht.

Wallāſ kreieſ ſkohlāſ pahrluhtodamaſ eſ daſchu ſkohlū
uſgabju, kur teeſcham bij jabrihnojahaſ un jaſchehlojahaſ.
Daſcha labba ſkohlāſ iſtāba bij par daudſ maſa un behrni

fehdeja til zeeti ta maifa sabahsti; gukkama istaba bij knap-
pas ruhmes deht gais tahds, ta ne mas ilgi izzeest ne-
warreja. Tumschi lohgi seema bes dubbult-lohgeem pawif-
sam aissalst. Krahfs fita gan, bet nelabbu twaiu (Dunst)
isdohd. Behrni pawaffara gluschi nogurrufchi, til gannas
attal atdsihwojahs. Dauds weetas arri staitas fohlas
mahjas ustaitas, bet fohlas buhschanai nederrigas: gut-
kams kambars mas, jeb fohlas istabas greesti til semmi,
ta 40 un 50 behrneem til patt ta futta jasehd. Peelee-
kamas weetas, kur fohlasbehrneem no mahjahm sawu lihds-
nestu maifiti paglabbaht, wissai nederrigas jeb ne mas naw
eetaifitas. To wissu apstattoht teescham jafalka, ta, ja
buhwmeistereem ween labbaka risse buhtu bijuse, tad par
tahdahn wainahm ne mas neubtu jasehlojahs. Mehsh
zerram, un tas irr gauschi waijadsigs, ta tahdi buhwmeis-
teri mums labbas un derrigas fohlas-riffes israhdihs. Ta
patt mehsh dohmajam, gauschi labbi buhtu, ta mehsh arri
dabbutum redseht jaunas un labbas eeriftes par behrnu
gullefchanu, masgafchanohs, derrigafus galdus un benkus
preefsch fehdeschanas fohlä. Lihds schim bij dauds foh-
las behrneem jaguff ta fuggineeem no semmes lihds gree-
steem luktas zittam pahz zittu, tas ne mas naw labbi.
Ihpafchi preefsch gullefchanas waijag dauds wairaf ruhmes,
ne ta lihds schim tiffa gahdahts.

Wahzsemme irr preefsch fohlasbehrneem jaunas galdus
isgudrojuschu, un taggad israhdischanä arri tahdu rahdisim.
Ka tas waijadsigs, behrneem prahtigati fehdeschanu isgah-
daht, to ne weens neleegs, tas muhsu fohlas-galdus un
benkus apstattijis. Behrnu fruchtinam un aztinam pee
tahdas fehdeschanas pateest irr janihst.

Kad mehsh jaw pee schahm leetahm zaur israhdischanu
zerram to mahzitees, tad wehl dauds wairaf pee ihstenahm
mahzifchanas leetahm. Tahpeles, papihrus, rastkamas
leetas, tinte, rasttu grahmatah u. t. pr. tur tiks israhdi-
tas. Mehsh dabbusim redseht un dsirdeht, kahdas no schahm
leetahm zittas fohläs bruhke un redsehtim, kur schahs leetas
wisslehtat un labbat dabbujamas. Dascha fohlä fohlä
meisters fenn jaw labbas grahmatah jeb landfahrtes
gribbejis eegahdaht un fohläs apgahdneefus irr pehz ta
luhdjis, bet schee nesinnaja, kur to wiss labbat dabbutu,
jeb wai dohmaja, ta til fohlotajsh par welti ar ween deedele.
Zittä fohlä attal es atraddu, ta labh un uszihtigs foh-
lotajsh wehl ar tahdahn grahmatahm strahdaja, kurru weeta
fenn jaw labbas bij zehlschahs. Winsch ar ammata-
beedreem mas fatidamees nebij to dabbujis sinnahht. Weh-
letohs, ta kahdas ehrgelites (Positiv) mums buhtu us is-
rahdischanu usdohtas. Lihds schim tas wehl naw notiz-
jis. Bet weenu Wahzsemme itt lehti pirkanu harmo-
niumu gan zerru us israhdischanu dabbuht.

Ta tad laikam no wissahm preefsch fohläbm waijadsig-
gahm leetahm mehsh tal to labbu us israhdischanu dab-
busim redseht un katrih, lam pee fohläbm kahda darri-
schana, warrehs nahht un apluhloht, wai preefsch few ne-
warrehs wai labbaka padohma, wai derrigafas leetas us
mahjahm west.

Awises, ta arri fewischli man pascham, irr zitti wehl to
luhgichanu preefschä listuschu, tur klacht ar fohlotajeem un
fohlas-wezzakeem Behsis fapulzi noturreht, kur wissas israh-
dijas leetas warretu pahrrunnahht, un ta scho israhdischanu
augligafu padarriht. Scho wehleschanohs es israhdischa-
nas komitejai preefschä listu un schi man gauschi laip-
nigi atwehleja to 5. Augusta waffara, ja tas warr buht,
paschä israhdischanas weeta noturreht. Bet kad ta deena
festdeena irr, tad es nesinnu, wai tas ihpafchi dascheem
fohlotajeem, kurreem swehtdeenä attal waijag mahjä titt,
grubti neubhs. Tadeht es gandrihs labbati peektdeenah
waffara scho fapulzi noturretu, kur tal wehl wisseem waffa
irr. Tit to es gribbu peeminneht, ta schai fapulze til par

tahm israhditahm leetahm warrehs farunnatees un ne
wis zittadas runnas turreht. Sinnams, ta man arr schehl
irr, ta muhsu mihskeem fohlotajeem schogadd ta wezza fa-
pulze, to ar ween Turraidä noturreja, ne-isnahht, un man
pehz ta laufffohlu preefschneeka (Schulrath) ammata, kurrä
taggad esmu eezelts, gan nahzsh to isgahdaht. Bet es
wehl til schas deenas sawu apliprinahschanu schai ammata
dabbuju un bes tahs jaw tahdas fapulzes newarreju schht
isrihloht. Turklacht man arri jafalka, ta es wehl schinnu
ammata til jauns esmu, ta es gribbetu papreefch apstati-
tees, pirms es scho gabbalu usnemmu. Nahfoshä gaddä,
kur schai fapulzei buhs sudraba kahsas turramas, pee laika
wissu isgahdajim. H. G u l e k e.

Smiltene, tai 13. Juli 1862.

Dohmas par nahkanu semfohpibas israhdischanu Behsis.

IV.

Nu es labbi fapolytu, zil derriga schi israhdischana preefsch
mums semfohpem buhs. Par apstattitaju eet es tuhlin
gattawsh, bet falkat, to kai es no sawahm mahjahm us Beh-
sim weddu? Kas man irr, tas pats gandrihs wisseem man-
neem nahburgeem arri irr un naw wehrts west us israh-
dischanu apbrühnoht, kur man til apfmeektis buhs.

No apfmeella schai leeta, mihsajs draugs, tew naw ne
buht to bihteesh! Te katram japaradsh tahdam, kahds
winsch irr, lai warr tur schht labboht, kur wehl lahga
ne-eet. Un to tad panahst, ja pee israhdischanas papil-
nam peedallisees. Schi israhdischana gaida til labbi is-
stahditas leetas, ta arri paschus apmekletajus, ne wis no
Wahzsemmes, bet schi patt no muhsu mihsas Widsemmes
un winnas apgabbaleem.

Gesim te patt tawä mahjas-buhschanä druffu vastaiga-
dami apstattitees. Redsh, kur paschulail' gannisch sawu
pultu us mahjahm laisch: ne kas kait, smullas gohtinas,
ihpafchi tur ta farlana, zil par to gribbetu? Ganna
puika pastahsta, ta waffar lohpu-kuptschis var to paschu
farki 38 rubl. f. fadewis, bet fainneeze nedewufe bes pil-
neem 40! — Na jums schi gohws eenahkufe? — Winna
irr no tahs paschas flakfas, til nu fainneeze to schufse
jaw tellenä kuhdamu labbat dsirdiht un lohpt. Redsh schi,
wai tas pats jaw naw weens gabbals, to israhdischanä
west? — Gesim tur pee aigalda pastattitees: Wai tu redsh,
kahds prahws un flakf schis weprensh, ne mas nedohmatu,
ta tas irr schi pawaffara siwens, til appafsch un balts,
ta seepes ismasgahst; kas par brangeem wepreem arr pa
lauku staiga! Laikam juhs winnus beeschi masgajat. Saim-
neeze atbild: Kas nu dohd masgahst! Ka ween eelchpuffi
labbi masga, tad jaw ahrypuffe arr irr balta. Winna
mahte ar ween fazzija: „raggane ween tu gohtinu, gan tad goh-
tina tewi ragganehs.“ — Nur tawi sirgi? — Gesim aplohtä!
— Kas tam behrajam kait, treetnis darba sirgs un wehl ne
pilni 3 gaddi wezs! Wai to pirki? Ne, tas irr mans pascha
audsehts. Tur ta tumscha fehwe, irr winna mahte; gau-
schi labba kummeku weddeja; kamehr mannä rohla, jaw
4to kummeku atweddufe. Niseet gan labh laish, kamehr
warr schht bruhkeht, bet tad arr puhlinu atmasa! Pee sir-
geem „pascha audsinahst“ leela wehrte stahw. — Nu wehl
parahdat sawu drehbu-klehti. Gauschi smuls wadmallas
balkis! Wai to pirki jeb pats fagattawoji? — Wilna no
muhsu paschu aitinahm un wehrpinajums arr muhsu paschu, til
audums irr par mafu te patt nahburgsh no wehwera
Zahna; tas jaw to labbi proht. — Nu redsh, scho wad-
mallu warri drohschi us israhdischanu west un pastubini
ween wehl wehweri, lai winsch wehl kahdas gabbalus
zittä rastä (prohwē) fagattawo, tas winnam wissadä wihse
par labbu nahst. — Kam tahs smullahs lammanas, kas
tahs til mohdigi taifa? — Mans puifis Mahrtinsch pa seemas

waffareem un waffas brihscheem ar tahdu darbu publejahs un man tahs pataifija. — Schai leetai israhdischana fawa ruhme peenahfahs. Ihpaschi wajag mums to wehri list, ka muhsu animatneeceem us semmehm leela peina war nahlt, tad zitti ar winnu rohfas-darbu dabhuhs eepasibtees, ta ta nu Behsis. — Schweizu-semme tee ganni, tas waffara fawus lohpus kalnds ganna un ar seera-taisfchanu publejahs, maht waffas brihschds no lohfa ar nasiti wifs wif-fabus pigohrus isgreest, ta putninus, zilwezinus un zittas tahdas spehles-leetinas, fo pilssehtas us jehrmallahm warr redseht. Ar schahdu graisfchanu tee nopeini daschu milijoni franku (à 25 l. f.), zaur fo dauds nabbagahm pamihlijahm deenischta maife teef.

Peebaldseni un Rauneneeschi jaw agraf eewehrojusch, kahda swarra ammatz stahw. Winni jaw pa laikam wairal ne ta zitti ar tahdeem darbeem publejahs un wai par wetti winni ta schur tur braulatu, ja teem ne kahda labbama no ta ne-atlehtu? — Lai peewinnam ween fawus gar-rohs seemas-waffarus, zil tur daschs labz spehla-wihrs pih-piti smehledams muhriti nesilda; zil daschs labz puila fawu laifu aiskrahne tuppelams un knohsidamees ne-pawadda? Dauds tahdu, tas nesinn fawu laifu derriga wihse leeta list un kahdu graffiti naudas sayelniht. Dird gan brehzoht: nauda, nauda, wissi pehz naudas ween kleeds, fur to lai nemm! — bet zil neteel laika noslinohts par wetti, fur tibra nauda garram aisteff. Amerikaneets jaw fenn maht fazzih: Zeit ist Gold = laits irr selts, — un tas irr pilna taisniba! — Muhsu isdohschanas zel-tahs jo deenas leelafas, tadeht luhkofim arri eenahfchanas wairoht, wai nu ar ammateem, lohpu-audfinafchanu jeb ta zittadi, ka latram patihl peenahfahs. Pee arfchanas irr labba dsikka arfchana, smalka semmes sataisfchana. Bet pee pfawahm wehl leelafai dalkai noteef ta: latris maht pfawai fo no-nemt, bet ne ta fo atdoht. Gehwi ween slaukt, bet ne bar-roht?! Ja pfawas nelabbof, tad winnas nowezzoschenu drihs peedfihwof. —

Un nu dohfmeees lohpa us Behsim us israhdischenu, ne til ta flattitaji ween, bet ar ka rahditaji, ta mahzitaji un ta Klausitaji. Neshifim latris no fawa gahjuma, ar fo Deews muhs swehtijis: Weens ar breeduschato labbibas wahrpian, ohtris ar linna gurstiti un ta zits ar scho, zits ar to; tad buhs schi israhdischana par paslubbinaschenu un pamuddinaschenu pascham un zitteem un par swehtibu wissai muhsu mihfai semmitei. B.

Rahds wahrds semkohpejeem.

Il latris, kas ar usmannibu un apdohmibu apluhfo muhsu taggadeju semkohpibas buhschenu pehz scha laika wajadfibahm, drihs pahleezinafees, ka, ja gribsbetum semkohpibas darbu ta patt strahdaht, ka „muhsu tehwi tehwi,“ tad teescham zauri newarram tilt, un us preelshu jaw itt ne mas.

Repahrgrohsams dabbas liffums irr: us preelshu dsihtees un us preelshu tilt; us weetas palikt, pee wezzahm ceraschahm turretees, ne-apsihme ween: stahweht, bet atpalkaf cet, un kas atpalkaf eet, us preelshu newarr tilt.

Taggadeji laiki muhs speesch, fawus laufus zittadi eerikteht, ta tee lihds schim bijusch, ka warretum fawas eenahfchanas pawairoht. Leelafus laufus pataiseht mums arri tuhlt rohnahs swarrigajs truhkums, prekti: semmei tabs dalkas, fo zaur augteem winnai atnehmuschi, atkal riktiga mehra atdoht. Schahda adohschana til weenigi warr notikt zaur riktigu un pilnigu semmes mehslaschenu (fuhdoschenu);

ja ta nebarram, tad semmei ne-augligai wajaga palikt un winna muhsu darbu un publinu nespehji wairs ar baggateem augteem atlihdsfinah, — zaur muhsu paschu waini.

Kaut gan zaur ahsbolinu-lohpschenu mehslu tohp fretni wairoti, tomehr ar stakka-mehfleem ne buht wairs newarram istikt, jo wissu wairaf winneem tabs dalkas par mas irr, kurras preelsh isdewigas graudu un augtu augfchanas semmei irr wajadfigas.

Gohds un pateiziba tadeht teem gudreem, dab-bas-prattigeem wihreem, kas darbojuschees, preelsh mums isgahdaht tahdu lihdselli, kas spehji scho leelu truhkumu ispidiht un mums palihds, pee baggateem semmes-augteem tilt, zaur fo mehsl atkal pee istikfchanas un labklahfchanas wairuma teefam.

Schis lihdsellis irr atrasts skunstigos mehslas, kurri semmei tabs winnai pee pilnigas augtu isdohschanas wajadfigas dalkas pasneeds. Un pilniga taisniba gan irr, ka ar skunstigeem mehfleem mehslot, dauds spehji isdarriht un pee baggateem augteem tilt.

Daschadi skunstigi mehslu taggad tohp bruhketi, tomehr warram leezinah, ka pehz paschu isprohwe-schanahm atradduschu superfosfatu par jo derrigu, jo schis fawu spehlu rahda ahtraki un pilnigali, ne ta kaulu-milti, kaut gan arri schee spehzigi un winnu spehls augteem ilgali par labbu nahf.

Ar pilnu taisnibu warram leezinah, ka no superfosfata mehslaschanas il reises jaufus augtus effam dabbususchu un — ta isprohweuschu, — tas muhsu mihfa Baltija no R. Thomson l. taishts superfosfats kaulu-milteem baggatu pfawuschenu isdewa, lai gan no ta ne pilnus diwus puddus us puhraweetas, kurras til plahni ar stakka-mehfleem bija noliktas, ussehja, tomehr to paschu israhdija, fo ahrsemmes superfosfats, no kurra pufs trescha puddu us puhraweetas ussehjam.

Katra birse, fur tihscham — isprohwe-schanas deht — superfosfatu ne-usschja, ne treschas dalkas to augtu newarreja rehkinah un fur stakka-mehslus gan pilnu lahrtu uslikka, bet superfosfatu ne-usschja, tur ruddeni un pawaffara rudsi rahdijahs labbati eeseh-luschu, bet pehzaf wairs us puffi nepalikka.

Us linnu semmes, fur papuwa linni bija, par prohwi weenu dalku ar stakka-mehfleem nolikka un no ta pascha gabbala weenu puhraweetu nomehslaja ar superfosfatu is Thomson l. fabrikas Rihga un weena deena abbas dalkas apsehja, bet tur, fur stakka-mehslu uslikka, wahji rudsi ween irr, turprettim, fur ar superfosfatu mehslaja, irr winni itlin skaiski.

Effam gan daschadus skunstigus mehslus pee fa-weem laukeem isprohweuschu, bet jaleezina, ka lab-bafus un derrigafus ne-effam atradduschu, ka to superfosfatu is minnetas fabrikas, tadeht winnu arri wisseem zeen. semkohpeem pehz taisnibas warram usteikt. Ja kahds winnu wehl nebuhtu bruhlejis, tam warram to padohmu doht, lai til nu tai klahf

Sinna preeksch Widsemmes, Kurssemmes un Iggaunu-semmes.

S. Redlich

gruntigä

Englisch u

magasihnä

schinni gaddä, täpat lä preekschlaikä teel pahrdohdas til ween tahs ihstenahs **Steiermarkas** jeb **Ghstreiku** **Keisera semmes iskaptes**, no ta **wissu-sihtstaka** kalkama tehrauda, taifnas un lihkas, garras un ihfas, — tä arri tahs **patent-iskaptes** ar selta wahrdeem, no kaufeta tehrauda, furras pee sahles til warren sip-pigas lä puzznasiss pee bahrsdas. Arridsan tahs **gar-rabs Pruhfschu labbibas**, un tahs ihfas sipras **attwassu-** jeb **zinnu-iskaptes**, Italiyas semmes is-kayfschu galodinas, Strahlsuntes iskaptschu afminaina un binstein afmina bruzzelli jeb stihkti un luhdsu wehrä list, la mannas iskaptes un tee Strahlsuntes iskaptschu stihkti us 1871 gadda semmfohpibas israhdschanu ar to fcheit blaklam redsamo gohda-sihmi puschkotas, lä

arridsan ahmurini un laktinas preeksch iskaptschu kappinaschanas, grahwju schkippeles, sirgu- un gohwu-fehdes, dsellu-pinnekti un dauds jittadas prezses preeksch mahju waldischanas un semmes usfohpchanas.

Mahspils-walsts Pundur-mahja teel pahrdohda un irr pirzejeem japeeteizahs pee mahjas grunti-neela P. Graham. Arraju semme irr labba lihds 60 pudru., seens tahdi 200—300 birtami teel eepfauts; abholu dahrs arri irr klast. Malkas-un balku-meshs netruhst. 1

Aludeles-weetas pahrzelschana.

Wisseem saweem mihleem draugeem daru sinnamu, la es sawu apteeku- un pehrwju-prezzu bohdi August mehnesi pahrzellu sawä paschä nammä Zuch-celä Nr. 9 un luhosu, arri tur mannim to paschu usizzibu parahbist. 2

Sawu leelu krahjumu

pahrwilktu, pulleeretu un prastu sahrku peedahwa **A. Zürgens**, leelä Aleksander-celä N 19, Gschela nammä, pee Kreewu bajnizas. 1

Za pirma wissulabbaka sorte spitschu par 4 rubl. 50 kap. par kasti irr dabujama pee Sinder-wahrteem N 139 pee **Kasparowitsch**. 1

Adolf Wetterich.

Dezi-mal-swar-rus

turreem tahda eerilte, lä tohs apturreht (ar ap-galwofchanu), arkus, arllu-dalkas, ekas-pehrwju maltwes, plihkes, krahfs-burris, besmerus, efeku-maschines, seena-grahbekkus, puzz-fudmollas, la-pa-krustus, grabpju, pahrdohd par lehtu zennu un labbas

Andreas Fritsch un beedr, us Jehkaba- un masahs Lehrum-celas suhra. Wiffadas islahpichanas teel riktigi isdarritas.

25 rubli pateizibas-naudas!

Zaun-Sehrens muishä pee Zaun-Deigawas, irr tai nakti no 6. us 7. Juli f. g., weena dahrga dubbulstohbrustine, no D. Adam Ruchenrentera, Regensburgä, taifta, lehti pasihstama zaur ar fudrabu puschfoteem stohbreem un zaur tam, la us stohbru-strohwes weena lapfa, us kreifahs pusses atflehgas turtes-funs ar falki un us labbahs pufes aiflegas putnu-funs ar rubbent, no selta is-taifti bij — zaur islahpichanu nosagta. — Tai paschä reisä irr ar nosogtas: 8 ehdamas fudraba tarrotes un leela preekschleekama fudraba tarrote ar G. W. sibmetas.

Kas to leetu deht jeb par ta sagla isdibbina-schanu riktigas sinnas peenesä, dabbu to minnetu pateizibas-naudu no **J. Wunder.**

Tahs lohti cemihletas un lehti pirkamas Sweedru semfohpichanas machines,

tä: arkli no 5—16 rub-keem, ezeschas, sehja-mas-machines, arrohtu un ar sirgeem dsennamas fullamas machines no 120—450 rubkeem, puzz-machines, efeklu-machines u. t. pr. u. t. pr., tä tä arri

superfosfatu

peedahwa par lehtu turgu tai maschiinu krahjumä pee

F. W. Graham,

Kantohris: leelä Jehkaba-celä, eeprettim birtschu-nammam.

Nikolai-celä, blaklam strehneeku dahrsam, prettim gabu-fabrikim, Pehterburgas Ahr-Nihgä.

Kalnakrohdsineeks.

1. Selta bedre.

Bawarija irr baggata ar kalneem. Dselju fleedes eetaischt pa kalneem, fur ar twaitu wahgeem warr braukt, irr gauschi grubts darbs. Tanni kalnamâ Bawarijas puffe, fur lassitaju weddischu, to-reis twaita sirgs tadeht arri muhscham wehl nebij ruhjis. Bet lassitajeem noslehpumu teifschu, par to tahs puffes kautineem toreij wehl nebija ne jausmas. Waldischana us to dohmaja, arri par scheem kalneem eisenbahni eetaischt. Kapehz dasch labs tahs puffes eedschwotajs eisenbahni nihdeja itt kâ wiss nitnako cenaidneeku, to lassitaji drihs dabbuhs sinnaht.

Bet nu nahlat, lassitaji! es Suhls weddischu us to puffi, fur tahs leetas notifikuschas, ko tē stahstischi.

Starp diwahm celeijahm iszehlahs kalns. Kalns bij deefgan augsts, bet galla tam nebija. Gals bija tã kã no-greests. Galla weetã tē bija plats lihdsenums, labbi tih-rumi, skaiestas plawas, labba ganniba un smuktas birses.

Par scho walstibu waldija kalna krodhsineeks. Tam peederreja tahs zeemahs un ta semme. Tam peederreja tas staltais diwtahschu kroggs. Semneeks winsch bija un turflaht arri krodhsineeks. Kad to eewehro, ka pa scho zekku dauds gaddijahs to brauzeju un to gahjeju un ka neweena deena nepagahja, ka kalnakrodhsineekam nebija to weefu, tad par to nau jabrihnahs, ka wihrs par wisseem semneekem wissaplahrt bija tas baggatafais.

Skaiesta Julija walfara kalnam usjahja wezzigs postes puifis. Winsch reisneeku bij weddis, kam fawi paschi wahgi bij un nu winsch tufschã us mahju jahja.

Winnam lihdsãs gahja jauns, smuks wihrs. Winsch ar postes puifi parunnajahs, bet dauds reisahm palikka stahwoht un zekku usmannigi apstattija, par ko postes puifis brihnijahs. Lai arri lassitaji par to nebrihnahs, tad tuhlt teifschu, kapehz scha wihru azzis tif stipri peekallahs pee wisseem teem kalneem un besdibbineem, kas wiss aplahrt bij redsami. Tas bij inscheneers un waldischana winnu bij subhtijust, lai ismeklejoht, wai tē eisenbahni warroht eetaischt.

Kad wianni tã pa stahwu kalnu kalnakrohgam tuwojahs, tad inscheneers fazzija: „Suhls laikam taf arri par to preezafectees, ja scho zekku weetã eisenbahnis pahr kalnu weddis?“

Postes puifis, ko par Postesbarteli mehdsã faukt, pafmehjahs un teiza: „Ka? pa besdibbineem un stahweem kalneem eisenbahni buht taischt? Suhls laikam arri weens no teem sohbugalleem effat, kas mums eisenbahna pafazzinu gribb stahsticht! Wai muhs par dummiteem turrat?“

Reisneeks atbildeja, ka fweeschãs semmes relsojoht, jau daschu eisenbahni effoht redsejis, kas besdibbineem un klintim spihstehis un ka teescham arri tē eisenbahnis tikschoht eetaischts.

Kad reisneeks tã runnaja, tad Postesbartela feija pagarrinajahs un winsch fazzija: „Kur eisenbahnis leelahs, tur postes sirgi suhd. Un fur nau postes sirgu, tur arri nau postes puifchu. Ko tad es fawã wezzumã lai eefahku?“

Tã parunnadamees wianni tuwojahs kalnakrohgam, fur reisneeks gribbeja par nakti palikt.

Arri no ohtras kalna puffes labs pulzinsch weefu bij atbraukuschi. Tur bija firms kattoku mahzitais, trefns lohpu kuptschis ar resnu naudas suttu, wanderfellis, saldats, kas gahja zeemotees, wezza birgera feewa un jauna semneeka feewa ar fawu sibdamu.

„Rudee,“ — tã lohpu kuptschis teiza, us garro benki kroggu preefschã pafehsdamees, — „kalnakrodhsineekam labbi klahjahs. Kroggs irr tã kã selta bedre. Weefu nekad netruhst. Kam winsch fawu skaiestu meitu par feewu dohs, tas kreetnu puhru dabbuhs.“

Pafschulais krodhsineeka meita, Suhle wahrã, weeseem puttedamo allu atneffa.

„Skaiesta meita,“ — tã kuptschis wehl fazzija, — „un tas mannim wisswairak patihf, ka pee winnas no lepnibas nau ne jausmas, lai gan kalnakrodhsineeks winnu skohlaht lizzis, itt kã ta preilene buhtu bijust.“

„Mannim gan nebija pa prahtam,“ — tã mahzitajs, — „ka tehws winnu klohsteri likka usaudsinahst. Zittai semneeku meitai ais tahda leela gohda galwina buhtu reibust. Es gan arri krodhsineekam tikku fazzijis, lai semneeka meitu ne-audsinajohst kã barona meitu. Bet krodhsineeks jau nekad neklausã us zitta padohmu. Paldees Deewam! Suhlei ta klohstera audsinaschana nau skahdejust. Kahda bijust, tahda palikkust, pafemmiga, laipniga, darbiga.“

Arri muhsu reisneeks, kas ar Postesbarteli pafalkas bij dsinnis, pafehdahs semm kohkeem, bet drufku atfemischki.

Pa tam starpam pats krodhsineeks nahja is mahjas. Tas bija kautains wihrs, kahdus 50 gaddus wezs. Ka winsch fewi paschu par kreetnu wihru turroht, to pee wiffas wianna lepnahs istureschanahs warreja atskahrt.

Kuptschis pehz tahs semmes eeradduma winnam allus kruhst peegrubda, bet krodhsineeks skarbi atbildeja: „Pateizu. Lai paleef. Mannim negribbahs dsert.“

„Mannis pehz,“ — tã kuptschis, — „es mafaju, ko dserru un to allu arri weens pats warru dsert. Bet kã tad nu kuh ar to wehrfitti, wai mannim to par sohbito mafu dohst?“

„Tas mannim nenahst prahtã,“ tã krodhsineeks. „Ko weenreis falku, tas geld, itt kã zits tewim grabmatu un sehgele buhtu dewis.“

„Nu, nu, krodhsineeks, 100 gulschu par to wehrfi — par to jau gandrihs sirgu warr dabbuht.“

„Tad pirz fewim par to sirgu un leez manni meerã.“

„Bet kà tad tas buhs ar teem ohjola kohsteem?“
tà atkal kuptschis fahla runnaht. „Kahdu sinu
sahgmelderam dohfi?“

„Leez' manni meerâ. Mannim newaijaga ne
tawa ne sahgmelderâ nauda. Wai manni par badda
kaula fremteju turri? Neweens mannus ohjulus ne-
aistiks. Labbat' lai winni fapuhst. Mannim nau-
das deejgan.“

Kad frohdsineeks bij aigahjis, tad kuptschis nur-
deja: „Al tawu lepnu un pahrgalwigu zilweku!
Pagg', pagg', gan pasemmigs paliksi, kad mums
tiks eisenbahnis. Kur tad paliks ta pelna no weeseem?“

Zuhle weefus apdeenedama no weena benku pee
ohtra bij gahjufi. Kad pee muhsu reisneeka, ta in-
scheneera, nahza, tad meitina farahwahs un stipri
nojarka. Inscheneers pazehlahs un ar leelu preefu
meitinau rohku sneedsa.

„Tad Zuhls manni wehl pasihstat?“ tà Zuhle.

„Kà tad ne. Mannim leekahs, itt kà tas waffar
buhthu notizzis. Zuhls bijahst klosteri Kiema-fallas
esara . . .“

„Ja, sinnam,“ — tà Zuhle fazzija, — „es ar
zittahm skohlneezehm seereju. Peepefchi leels funs,
no kehdes atraisjees, mannim usbrucht un pee dreh-
behm ferr. To es Zums muhscham pateifschu, ka
toreis manni drohschi isglahbaht no funna sohbeem.
Un funs Zums jau arri rohka eefohdis. Par to
wifs wairat' mannim bij schehl, ka Zums newar-
reju pateikt. So skohlmeisterene manni ahtri fewim
libds rahwa us klosteri un ohtra deena, kad pehz
Zums praffiju, tad jau atkal bijahst aishraufschu un
neweens mannim ne Zuhfu wahrdu nemahzija teikt.
Bet tizzat mannim, karsti, itt karsti par Zums Deewu
esmu luhgufi. So ja tas funs buhtu traks bijis,
tad no winna kohdeena Zums beidsams pohsts buhtu
warrijis notikt.“

Kad abbi jauni zilweki tà parunnajahs, preeza-
damees, ka weens ohtra fatikufchi, tad frohdsineeks
peenahza, brihndamees, ka Zuhle ar sweschu jaun-
kundu runnaja, itt kà ar wezzu draugu.

Jau frohdsineeks farahwa peeri, bet Zuhle fauja:
„Tehws, preezajatees ar mannim! Tè tas funks,
kas manni no funna rikles atpestijis, toreis kad
wehl biju klosteri. Es Zums to jau dauds rei-
sahm esmu stabstijufi.“

„Wai tà? Nu, tas irr zitta leeta! Es preezajohs,
ka pee mums effat atmahkufchi. Zuhle fewim to
jau fenn wehlejusees un kas mannai Zuhlei kahdu
labbu darra, tas to mannim darra. Ar to es Zums
warretu eepreezinahst? No kurreenes effat nahkdami
un us kurreen eedami? Un kahds ihsti Zuhfu ammatz?“

„Mannim Franzis Falkinsch wahrda. Zbsti
gan esmu semmturris, bet arri mehrneeka ammatu
esmu mahzijis un taggad inscheneeka ammatu gribbu
strahdaht.“

„Un to tad mehrneeks un inscheneers tè muhsu kalnôs
lai strahda?“ tà frohdsineeks brihndamees praffija.

„Kà tà warrat praffiht, kalnakrohdsineeks?“ tà
Franzis issauzahs, „Zuhls tal laikam sinnat, ka tè
drihs fahls eisenbahni buhweht . . .“

Krohdsineeks flakki pasmehjahs, bet ta smeesch-
nahs ne pawiffam ne-isliffahs preeziga. Tas wihrs,
kas to leetu peeminneja, ko frohdsineeks par wiffahm
wairat' eenihdeja, prohti eisenbahni, tas wihrs bij
winna meitas glahbejs. Tapehz winsch til ween
smehjahs pee Frantscha wahrdeem. Kad zits tà
buhthu runnajas, tad winsch tam gluschi zittadi buhtu
atbildejis.

„Eisenbahni!“ tà winsch brehza, — „kà tal zil-
wekam warr wiltees! Tas funks mannim isliffahs
kà prahta wihrs un nu winsch fahk murgohst. Ei-
senbahnis! Tè par muhsu kalneem! Trakkiba, zits
nefas! Mehrneeks un inscheneers effat un eisenbahna
meistareem zekku gribbat fataisihst? Un laikam pee
mannim eefohrtelofetees un deenu no deenas manni
ar eisenbahna stabsteem barroset? Mannis deht.
Sinnams, ja zits kahds tà buhtu runnajas un dar-
rijis, tam gan zekku buhtu rahdijis. Bet fawus
meitas glahbeju jau nedrihtstu aistikt. Tad nu pa-
leekat schè un mehrojat pehz patifschanas. Zuhls un
Zuhfu beedri effat ahtri kehreji. Wai nesinnat, ka
tahdeem pirksti fadegg? Bif preezigi pasmeeschohs,
kad Zums ar Zuhfu fahohdito eisenbahni tà isdoh-
fees, tà Babeles tohrna buhwetajeem!“

To fazzijis frohdsineeks aigahja, bet Franzis Zuh-
lei teiza: „Tas mannim gauschi firdi fahpi, ka Zuhfu
tehws eisenbahni tà eenihst, jo tad laikam arri manni
winsch eenihdehs, tadeht, ka mannim pee eisenbahna
fataisichanas darbeem datta. Kamehr sinnu ka Zuhls
tè dshwojat, manna firds gauschi kahro, tè apme-
stees un ilgaku laiku palikt, bet Zuhfu tehws . . .“

„Rebehajatees wis par to!“ — tà Zuhle ahtri
issauzahs, — „Tehwam nau zeeta firds. Gan labbi
ar winnu fatifetees, kad til ween gribbeseet! Proh-
wejat ween! Mannis deht!“

Franzis palikka un apmettahs kalna frohgâ. Mei-
tas azzis wairat wilka, ne kà tehwa bahrsiba. —

2. Utreebschanahs.

Ruddens bij klahst. Kalnakrohga preefschâ stab-
weja weegli wahgischu ar diweem sirgeem, ko puifis
turreja. Pee affus meita peenakubbuli berseja.

„Deesinn, kas frohdsineekam sehodeen kait,“ — tà
meita fazzija, — „un jau gandrihs weffela stunda,
kamehr apfahrt daufahs pa mahju kà traks. Scho-
deen desmit reis mishtaf' kubbuli berseja, ne kà es
buhthu Zuhles weeta. Un to tad tee wahgi cesihme?
Us kurreen winsch tad braufs?“

„Tur leija Alminazeemâ fainneeki no wiffa scha
apgabbala fanahf kohpa,“ — tà kalps atbildeja, —
„un nospreedihz par eisenbahni. Tadeht frohdsi-
neeks tahds pilts, kad til ween dšird to wahrou
„eisenbahnis.““

Paschulait' frohdsineeks un Suhle isnahza no mahjas. Frohdsineeks issfattijahs gauschi fa-errojees un Suhlei fazzija: „Suhlo labbi pehz mahjas, kamehr atpakkat buhschu!“

„Zo gan labprahdt darrischu,“ — tà Suhle teiza, — „bet darrat arri Suhls männim drusku pa prah-tam. Upsohlat mannim, ka fainneeku fa-eeschanâ fawahm dusmahm nekauseet laukâ sprukt un ka fewi pahrwaldiseet. Sums tur eisenbahna pehz daschas leetas buhs jadsird, kas Sums nepatiks un es bihstohs...“

„Ka es jitteem lo warretu fazzihdt, kas teem nepatihdt?“ — tà frohdsineeks atteiza. — „Nu, nu, eemeerinajees! Es nedusmoschohs. Kam tad arri dusmotees? Es taf sinnu, ka no wiffas tahs garahs runnaschanas un spreeschanas itt nekas netiks. Es jau ar wiffeem fainneekteem esmu runnais. Ne-weens par eisenbahni negribb ne dsirdeht. Neweens ne wifs masako semmes gabbalinu preeksch eisenbahna negribb doht...“

„Kad til ween fainneeki pee ta paleek,“ — tà Suhle pretti teiza, — „Es esmu dsirdejusi, ka frohnis preeksch semmes dauds wairaf' maksajohdt, ne tà ta wehrte. Mannim arri irr teitst, ka no eisenbahna wiffam apgabbalam leels labbums tiffchoht. Dhpaschi lohpus un malku weeglat' warreschoht is-west un pahrdohdt.“

„Wai tà? Wai til gudra effi?“ tà kalnakrohdsineeks apskaites issfauzahs. „Un wai manni par tahdu dummi turri, ka nesinnu, kas tewim tahdu gudribu mahzijas? Un labbums iszelschotees no eisenbahna? Klau, lo tewim teifschu. Kad teescham tè tiks eisenbahnis buhwehts, tad fawu frohgu warru aifflehgt un tad ubbadriba klacht. Lai juppis rauj to fahohdito inscheneeru, kas tewim tahdu gudribu mahza! Nebuhtu winsch labbal' muhscham mannâ mahja nau nahzis! Nebuhtu es winnu labbal' ne-maf eelaidis kalnakrohga!“

„Merunnajat tà, teht! Suhls taf sinnat, ka winsch manni isglahbis no funna...“

„Eij ellè ar wiffu fawu funni! Katrai leetai taf waijaga faws gals buht. Wai mannim muhscham stahstifi par funni! Nu paldees Deewam! inscheneers irr aifgahjis. Winsch laikam atskahrtis, ka winna mugguru labbal' esmu ceraudstijis, ne tà winna waigu. Ar funneem winnu raidischu no mahjas, ja eedrohshinas fees fawus azzis tè rahdiht!“

Tà draudedams un leelidamees frohdsineeks kahpa wahgôs, usschahwa sirgeem ar pahtagu un tà traks aifbrauza pa stahwu kalnu us leiju. —

Suhle raudadama eegahja istabâ. Zif mihla tehwa mahja meitinai zittlahrt bij bijusi! Zif jo mihligala ta winnai bij palikfusi, kamehr inscheneers pee winneem bij apmettees. Sauneklis til mihligi un til prahdtigi mahzeja runnahdt, ka Suhle wai pufs-nakti us winna runnahm buhtu klauffusi. Bet nu, kamehr Franzis bij aifgahjis, tehwa mahja tai tà tà fawescha israhdtijahs.

Gesahkumâ tehws prett Franzis deesgan mihligi bij isturrejees. Kad inscheneers fawu eisenbahna mehriechanas darbu fahla strahdadt, tad frohdsineeks papreeksch til ween bij fimehjis. Zo winsch bij pahr-leezinahdt, ka pa scheem kalneem un besdibbineem newarroht eisenbahni eetaifihdt. Bet kad redseja, ka ar darbu labbi us preekschu gahja, kad eisenbahna fehms winnaam arween tuwal' un tawal' usnahza wirsi, tad wihrs wairs nesmechjahs. Ar Franzis winsch ne wahrdu wairs nerunnaja un to beidsoht arri wairs nesweizinaja.

Gan Suhle nabbadsite zil til ween spehdama pub-lejahs labbu draudribu zelt starp fawu draugu un starp tehwu. Bet zil mas winnai bij isdewees, to no ta warr atskahrt, ka Franzis kahdâ walfarâ Suhlei rohku sneedsa un ar noskummuschu balsi teiza, ka schi naktz buhschoht ta pehdiga, lo kalnakrohga pawaddischoht.

Kâ fazzihdt, tà darrihts. Franzis no kalnakrohga bij fehlihees un leija kahdâ zema apmettees un jo uszihdtigi ar fawu eisenbahna fataifischanas darbu publejahs.

(Us preekschu wehl.)

Schnauzamas tabbafas dohse.

Schmota pasaulè! Katram zilwekam irr fawa faifliba, kurrat tas padohdahs. Gard'ehdis irr laimigs, kad tas pee baggati apkrauta galda fehseh un kelners preeksch winna azzihm til leelu ehdeena-gubbu tà „Sillo-kalnu“ pee Walmeeras uskrauj, juhtahs fewi tà debbesis, kad Schampanjeru wihs zaur fawu paschu spehku forki is puddeles tà neeku is-sperr un puttodamajs preekadsehreens tad burbuledams glahse tell.

Bits mihle pihpi labbas tabbafas, jeb dohma wiffas fawas wehleschanahs aifsnedsis buht, kad hawanna-ziggara smarscha tam ap galwu miglo. Bits attal schnihpki schnauzamas tabbafas mihl, un preezajahs gauschi, kad tas tahs dauds dohses, lo tas fawâ galda usstrahwis, apskatta.

Ja! schnauzamas tabbafas dohse, ta eenemm lohti swarrigu weetu pasaulè un irr wehrts, ka rihmetajs tai kahdu dsesmu dsed, ka tai peeminnas stabbu zeff. Teescham winna to irr wehrts.

Effi sweizinata un augsti flaweta tu dohse par wiffahm zittahm dohsehm, kas tu to preeksch deg-guna fataifitu pulweri glabba, kas behdigam zerribu, mahzitam dohmas, runnatajam atpubschanohs, bailigam drohschibu, fweescham pasihstam' tiffchanu, blehscham ustizzibu, isliffchanai zeenibu, tuffschibai us-flattifchanu, leeliffchanai swarru un skunstneekam jaunahs dohmas dohdi. Effi sweizinata, dohse! wif-fadâ issfattâ, kurrat prahdtigs skunstneeks tew metallâ, lohka, raggâ un papihri dewis. Sohbugallu tu pee „Sohbugalla“ rakstifchanas pabalsti, algadscha roh-kas tu tam laiku pawaddiht palihdsi, kad tas par deenas algu derrehts irr. Lehnam ar fawilltahm

azzihm un faturkotu peeri teefas-kungs pee spreeduma taifischanas tewi atwerr; dohmigi, ar uswilltu appatsch-luhpu, galwu krattidams, bakteris pee wahjineeka gultas uſ tewi klappe, ka lai apfahrstahwoſcheem wahjibas stiprumu un fawa padohma wehr-tibu jo wairaf warr manniht liſt.

Woi minutes laifu dohmatajs pirkstus tewi eebahſis turr, pirms tas tohs azzis uſ greestem pazehlis pee degguna leef. Ahtri tewi rihmetajs atwerr, kad tam rihme rihmetees negrihb. Sahnus ſkattidamees, luhpas ka kippus usmettis pabalſtitajs tewi pa rohkahm klausta, kad kahds nabbags luhdſejs tam preeſchâ ſtahw. Raſchki un ſkohpuki lai tee tewi til lohti mihle un zeeni, retti jeb ne maſ tewi pee fewis neneſs, turprettim tewi pee draugeem un paſiſtameem jo mihtaki cerauga. Tu eefahz farunnas un beids tahs, tu geldi pee atwaddiſchanahs un aibildinaſchanahs. Zaur tewi teef daſcha prah-tiga farunna eefahkta. Tu fameerini ſrihdidamahs partijas, un ne retti tahs beidsobt wiſſas uſ tawa ſakla naht. Tu palihdſi garru laifu pawaddiht un ſpehletajam pahrlifſchanu pagarrinaht un zil daſcham kungam tu uſ balles ne-effi par atſpaidu bijis, kurſch neſinn, ſo ar rohkahm lai eefahk. Arr wahrdu ſakloht, wiſſa paſauls dſihwe ap tewi greeschahs, un tas pulwers, ſo tu eefſchâ glabba, „ſchnauzama tab-baka“ ſaulka, ar wiſ ne kahda neeka leeta naw. Kad ar to deggung peelahdehts irr, tad aiſween jaſchnauda, un tad kahdam ſchewas usnahk, tad tam no wiſſahm puſſehm pretti ſkann: „Deewſ palihdſ, jeb „uſ weſſelibu.“ Kad dabbas mahte par azzihm, auſim un mutti ruhpejuſehs, tad ar teefchahm deggung ſawu dalku warr pagehrecht un tikkai tahds zilweſs, ſas ſawu deggunu ſchur un tur balſta, kur tam ne kahdas dalkas naw, un grihb lihdsrunnaht tahdas leetâs, no kurrahm tas pats maſ jeb ne ka neſinn, til tadeht, ka lai laudis ar dſird, ka wiſſch arr wehl paſaulê un ka naw wehl glufchi ſawu deggunu atbalſtijis, til deggunam ſcho labbumu nenowehlehs. Nê. Deggung irr gaddu ſimteneem pee degguna apfahrt waddaht lizzees, pirms wiſſch ar ſo baudiht dabbuta, tadeht wiſſnam ſawa dalka ka wiſſeem zitteem lohzekeem ar jadabbu. Salema Ahdams.

Deeneſtmeitas nahts-dohmas.

Kad es ta ſawu dſihwi apſtattu, tad ta wairaf ne ſas naw, ka wangas un karratawas; tê pee pumpa, tê pee abras, tê pee weſchâs-balkas, tê jamasga, tê jaberſch, tê japuzze, tê jaſlauka; no agra rihta lihds melnai naktei zits ne ſas ka darbs. Ne kahdas paluſteſchanahs, ne kahda preeka, til ka kihweſchanahs un ſrihdeſchanahs un tur ſlaht to ſliktu leesu ehdeenu, appellejuſchu maiſi, beesu tummi kap-pijas weetâ; wezzu galku — nê, to es ilgal wairs

newarru iſturreht. Zil labbi turprettim muhſu em-mai irr! Rihdôs ta guſſ, zil ilgi grihb, dſerr tad labbu kappiju, ehd ar kungeem pee weena galda, dabbu ar daſchfahrt kahdu glahſi wiſna un no kunga mihligus wahrduſ; ta taſ wiſſu zauru baltu deenu zitta ne ka nedarra, ka ehd, dſerr un ſmeijahs. Ja, es ſinnu ſo es darrifſchu, par iſtabas-meitu es wairs nepaliſſchu, es arr grihb par emmu palift.

S. A.

Dſirkſtele.

Lumfeneem un biſmanneem
Prabts un gaisna reebiga,
Un taifch gaismas wajaga.
Lai teem azzis apraftu
Pamoſem ar gaiſchumu,
Larehſ gaismas ſahkumu
Dſirkſtele pajneerſu.

Wilks aits-ahdâ.

Laimiſch. Tunni, ka iſbraukaji pa pilſahtu?

Tunnis. Labbi iſbrauzohs.

Laimiſch. Un ka eet ar tawu prazeſſi, waj winneji?

Tunnis. Kur tad winneju! Biju krahpneeku peenehmis par adwokatu.

Laimiſch. Iſhts adwokats nekad naw krahpneeks; paſtahſti jel!

Tunnis. Laſſiju awiſes ſluddinaſchanu, kur peedahwaja padohmu teefas leetâs. Rogahju pee tahda padohma deweja. Wiſſch man apſohlijahs, mannu prazeſſi pabeigt daudſ lehtati un ahtraki par adwokatu. Paſahwohs uſ winnu, bet peekrahpohs: daudſ wairaf naudas bija ja-iſtehra un pee tam prazeſſi wehl paſpehleju. Waj tas pareiſi, ka atkauj laudis ta krahpt?!

Laimiſch. Krahpſchana ne kur naw atkauta. Tawa paſcha muſkiba tewi krahpneeka rohkâs dewa. Kamdeht ar tahdeem eelaidees, ſas ar wahrdeem ſchkeetahs tew palihdsobt, bet ar darbeem tikkai pehz tawas naudas tihko.*)

Mihleſtibas ſwehtwakkarâ.

Mihli rihtu, kad lihds ſchim

Mihleſtibu nepaſinni;

Kas jaw paſiht mihleſtibu,

Lai mihl rihtu ka lihds ſchim.

(Iſ Latinu wallodas.)

B.

*) Lohti janoschelo, ka ſemneeki tohy daudſfahrt no tahdeem peewilti; tadeht arri Mahj. weſſis par ſcho lectu N° 27 uſ 213. lap-pas puſſi jo plaſchali runnajiſ. Wehs labprahſ tautas brahſeem ar padohmu palihdssetum; lai til drohſchi pee mums prenaht aprunnatees. Mahj. weſſa argahdataji.

Atbildedams redaktehrs A. Leitn.

No Senſures atwehſehts.

Ribgâ, 20. Juli 1872.